

De vier rollen van een bestuurder

Tussen wat je kwam doen en wat er nodig is, zit een gat

Vier rollen lopen bij elke bestuurder door elkaar. Waar ze niet bij elkaar komen, ontstaat het gat: je doet maandenlang wat jij denkt dat je moet doen, terwijl er iets anders blijft liggen. Deze kaart helpt je de vier uit elkaar te houden.

1 De formele rol

De rol zoals die in de statuten staat en zoals de wet die van een bestuurder verwacht. Vastgelegd, controleerbaar, en verrassend vaak nooit gelezen.

Waar vind je hem: in de statuten en in de wet.

Kernvraag: heb je gelezen wat er formeel van jou wordt verwacht?

2 De echte rol

De rol die deze organisatie op dit moment vraagt, gegeven haar fase en haar problemen. Die kan flink afwijken van de functietitel waarvoor je bent gevraagd.

Waar vind je hem: in wat er blijft liggen als niemand het oppakt.

Kernvraag: wat vraagt deze organisatie nu werkelijk van je?

3 Je rolopvatting

Het beeld dat jij meebracht toen je ja zei: wat je dacht te komen doen, en in welk tempo. De eerste weken is dat beeld scherp, daarna slokt de praktijk het op.

Waar vind je hem: in je eigen hoofd, dus schrijf hem op.

Kernvraag: wat dacht je te komen doen toen je ja zei?

4 De toegeschreven rol

De rol die anderen aan jou geven. Die heb je niet zelf in de hand, en hij verschuift zodra jij iets in beweging zet: van nieuweling naar degene die aan dingen komt.

Waar vind je hem: in de reacties van de mensen om je heen.

Kernvraag: reageren mensen op jou, of op de rol die je bent gaan innemen?

Waar zit het gat?

Leg de vier rollen naast elkaar en kijk tussen welke twee de grootste afstand zit. Dat is jouw gat. Iedereen die bestuurt zit daar af en toe in; je komt er weer uit, meestal met helderder zicht op wat hier moet gebeuren. De reflectielijst en de gespreksleidraad bij dit hoofdstuk helpen je daarbij: eerst voor jezelf, dan met je bestuur.

Duidelijk zijn is het vriendelijkste wat je kunt doen: voor jezelf, in het benoemen van het gat, en voor de mensen om je heen.

Dit is hoofdstuk 3 van Van hok naar bestuurstafel.